

8. TĒMA 14.–20. FEBRUĀRIS

GUDRĪBAS VĀRDI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 20. nod., 1. Kor. 12:14-26, Jer. 9:23, 24, Sak. 21. nod., Mat. 25:35-40, Sak. 22. nod.

ATMIŅAS PANTS:

“Daudzi saukā: es – uzticīgs! – bet atrodi vienu, uz ko var paļauties!”
(Sak. 20:6)

3ināmā mērā (patiesībā lielā mērā) mēs visi esam savas apkārtējās vides produkti. Lai gan iedzimtībai ir liela loma, vērtības, pie kurām mēs turamies, nāk no mūsu apkārtnes – no mūsu mājām, izglītības, kultūras. No zīdaiņa vecuma mūs ietekmē tas, ko redzam un dzirdam.

Diemžēl tas, ko mēs redzam un dzirdam, ne vienmēr mums ir vislabākais. Pasaule ap mums ir grēcīga visos veidos, un tā mūs noteikti ietekmē negatīvi. Neskatoties uz to, mums ir dots Svētā Gara apsolījums un Dieva Vārds, kas norāda uz kaut ko augstāku un labāku nekā pasaule.

Šajā nedēļā aplūkosim dažādus sakāmvārdus un praktiskās patiesības, ko tie izsaka, – patiesības, kas, uzņemtas sirdī un ieviestas dzīvē, patiešām var palīdzēt mums uzvarēt šīs kritušās pasaules negativismu un sagatavoties labākai pasaulei.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 21. februārī!

Mēs visi esam vienlīdzīgi

Izlasī Sak. 20:12! Ko tas mums māca par visu cilvēku vērtību? _____

Atšķirībā no evolūcijas teorijas, kas mūs visus uzskata par neko, par bezjēdzīga kosmosa nejaušu produktu, Bībele māca, ka visi cilvēki ir Dieva radīti (sk. arī Ap.d. 17:26). Tā arī nav nejaušība, ka Tomass Džefersons pamatoja visu cilvēku vienlīdzību tieši ar to, ka tie ir Dieva radīti. Kungā un tikai Viņā mēs esam vienlīdzīgi.

Lai gan mums visiem ir viens Radītājs, tas nenozīmē, ka visi ir vienādi. Pat identiskie dvīņi neuzvedas vienādi. Vēstulē korintiešiem Pāvils runā par mūsu atšķirībām un uzsver to, ka tām nevajadzētu likt mums justies pārākiem, bet tā vietā vajadzētu palīdzēt mums redzēt mūsu vajadzību citam pēc cita. "Acs nevar sacīt rokai: tu man neesi vajadzīga, – vai arī galva kājām: man jūs neesat vajadzīgas." (1. Kor. 12:21)

Izlasī Sak. 20:9! Kas vēl padara mūs visus vienlīdzīgus? _____

Arī grēks ir universāls izlīdzinātājs. Atbilde "neviens" uz sakāmvārda retorisko jautājumu izceļ cilvēka traģisko un bezcerīgo stāvokli. Visi ir vāji un mirstīgi, un to nevar izmainīt visas pasaules nauda un vara. Tomēr Rakstu kontekstā šai atsauksmei uz cilvēka grēcīgumu nevajadzētu novest izmisumā, jo Jēzus nāve pie krusta un Viņa augšāmcelšanās ir sagatavojusi ceļu ikvienam grēciniekam, lai viņam būtu mūžīgās dzīvības apsolījums. Un šī dzīvība iegūstama tikai ticībā Viņam, nevis ar darbiem.

„Ja cilvēks ar nevienu no saviem labajiem darbiem nevar nopelnīt glābšanu, tad tai ir jābūt pilnīgi no žēlastības, ko saņem grēcinieks, jo viņš ir pieņēmis Jēzu un tic Viņam. Tā ir dāvana bez maksas. Par taisnošanu ticībā nav jāstrīdas. Un visi šie strīdi izbeigsies, tiklīdz tiks saprasts jautājums, ka kritušā cilvēka nopelni viņa labajos darbos nekad nenodrošina viņam mūžīgo dzīvību” (E. Vaita "Ticība un darbi" 20. lpp.)

Vai esi kādreiz juties pārāks (vai mazvērtīgāks) par citiem cilvēkiem? (Tev gan nekādā ziņā nevajadzētu salīdzināt sevi ar citiem.) Ja jā, tad ko krusts tev stāsta par mūsu visu vienlīdzību? _____

Dzīves pārbaudījums

“Viņi veiktie darbi tos pavada,” par taisno atalgojumu saka Atkl. 14:13. Tikai nākotne apliecinās katra cilvēka patieso vērtību. Ļaudis var lielīties ar savu labklājību, zināšanām, fizisko veiklību un varbūt tas viss ir patiesība. Bet ko tas nozīmē Dieva acīs? Tik bieži rakstura īpašības, sasniegumi un darbi, ko cilvēki uzskata par svarīgiem vai iespaidīgiem, izrādās bezjēdzīgi sārnī, kas tie patiesībā arī ir. Galu galā, padomā par tiem morāli vājajiem raksturiem, kas bieži sastopami izklaides industrijā un ko pielūdž un apbrīno līdzjutēji. Tas, ko mēs ceļam par elku un pielūdžam, ir spēcīga liecība tam, cik krituši esam.

Izlasi Sak. 20:6 (sk. arī Jer. 9:23, 24; Marka 9:35)! Ko šie panti mums stāsta par Dieva patiesajām vērtībām? _____

Tas nav viens sensacionāls mīlestības darbs vai upuris, kas parāda mūsu attiecību augsto kvalitāti, bet ilgstošas un regulāras mazo darbu sērijas, ko mēs pacietīgi un noteikti veicam ik dienas. Ikdienas maltīte, kas pasniegta dzīvesdraugam, nepārtrauktās rūpes par slimu tēvu vai māti, nenogurstošas pūles darbavietā. Visi šie pazemīgie darbi dzīvē ir pierādījums tam, ka ticība ir īsta. Izturīga uzticība ir vērtīgāka nekā intensīvi, bet retu reizi veikti mīlestības darbi.

Šis princips ir patiess arī mūsu attiecībās ar Dievu. Ir daudz grūtāk un daudz vērtīgāk dzīvot Dievam, nekā mirt Viņam kaut vai viena vienīga iemesla dēļ – jo dzīvošana prasa ilgāku laiku nekā miršana. Svētais, kas dzīvo Dievam, ir lielāks nekā mocekļis, kas mirst Viņa dēļ. Ikviens var teikt, ka tic Dievam un kalpo Viņam; jautājums ir – cik tas ir ilgstoši? Kā Jēzus teica: “Bet, kas izturēs līdz galam, tas tiks izglābts.” (Mat. 24:13)

Kā, ar pacietību, laipnību un labprātību palīdzot kādam viņa vajadzībās, tu vari atklāt viņam Kristu? Cik labprātīgs esi to darīt, lai arī ko tas tev maksātu?

Gaidi uz Kungu

Izlasi Sak. 20:17, 21:5! Kādu praktisku mācību mēs varam atrast šajos pantos? _____

Zaglis, kas zog maizi, to iegūst ātrāk nekā tas, kam jāstrādā, lai to iegūtu. Tirgotājs, kas melo, lai pārdotu savu preci, var ātrāk kļūt bagāts nekā godīgais tirgotājs (salīdzini Sak. 21:5 ar nākamo pantu). Tomēr sakāmvārds saka, ka nākotne pārvērtīs saldumu par "zvirgzdiem" un ātri iegūta bagātība kļūs par nabadzību. Pats sniedz mums vairākus piemērus, lai ilustrētu šī novērojuma pareizumu:

1. Mantojums (Sak. 20:21). Pārāk ātri iegūta mantojuma pieminēšana (vecāki varbūt vēl ir dzīvi) seko tāda cilvēka nosodījumam, kas izsaka lāstu saviem vecākiem (Sak. 20:20). Šo divu pantu saistība ir ļoti nozīmīga. Dēls (vai meita) izsaka lāstu vecākiem un vēlas, lai viņi būtu miruši. Bērns varbūt pat ir perinājis vecāku nāvi, lai dabūtu mantojumu. Šādas uzvedības izredzes ir traģiskas: lākturis, ko viņš šobrīd bauda, kļūs par "dziļu tumsu" (20.p.,NKJV) un viņa lāsts pret vecākiem pagriezīsies pret viņu pašu, jo viņam "nebūs svētības līdz pat galam" (21.p. NKJV).

2. Atriebība (Sak. 20:22). Šoreiz sakāmvārds uzrunā upuri, kas var tikt kārdināts atriebties viņam nodarītā ļaunuma dēļ. Padoms ir vienkārši "gaidīt uz Kungu" (NKJV). Tikai tad tu būsi glābts – tas nozīmē, ka atriebības meklēšana ir nopietns risks. Sak. 25:21, 22 uzsver tādu pašu pamācību, izmantojot salīdzinājumu ar kvēlojošām oglēm uz ienaidnieka galvas – ēģiptiešu rituāls, kas izsaka nožēlu un atgriešanos. Ja tu nemeklēsi atriebību, tad, kā apsola Sak. 20:22, Kungs tevi izglābs un procesā (papildina Sak. 25:21, 22) tu izglābsi savus ienaidniekus, ļaunu uzvarot ar labu (Rom. 12:21).

Kā tu vari iemācīties vairāk līdzināties Kristum savā raksturā, ja runa ir par ļaunuma uzvarēšanu ar labu? Kāpēc tas ir tik pretējs mūsu mantotajai dabai? Kāpēc nomiršana sev ir vienīgais veids, kā sasniegt šo mērķi? _____

Līdzjūtība pret trūcīgajiem

Cilvēka raksturu mazāk vērtē pēc gudrības vai pat reliģiskās nodošanās, bet drīzāk pēc gatavības palīdzēt nabagiem un trūcīgajiem. Ne jau pēc tā, kas tev ir, vērtē tavu raksturu. Kas tu esi savam tuvākajam – tā ir rakstura mēraukla. Samarietis, kas glābj savu tuvāko, ir tuvāk Dieva valstībai nekā garīgais priesteris (Lūk. 10:26-37). Sakāmvārdu grāmata uzsver un paskaidro šo prioritāti.

1. Dieva dēļ. Pirmais iemesls, lai padarītu to par prioritāti, ir pats Dievs, kam līdzjūtība pret trūcīgajiem ir vērtīgāka nekā reliģiskā dedzība (Sak. 19:17, 21:13). Tava iejūtība pret trūcīgajiem un konkrētie darbi viņu labā Dievam skaitīsies daudz vairāk nekā kāds no taviem dievbijīgajiem darbiem. Patiesībā Dievs ir personīgi iesaistīts šajā darbā – tik ļoti, ka tad, kad mēs dodam trūcīgajiem, mēs patiesībā dodam Dievam (Mat. 25:35-40).

Izlasi Mat. 25:35-40! Kas šeit teikts par to, cik ļoti Jēzus identificē sevi ar tiem, kas ir trūcumā? Kā šai patiesībai vajadzētu ietekmēt mūsu izturēšanos pret šādiem cilvēkiem? _____

2. Trūcīgo labā. Otrais iemesls ir trūcīgā persona, ko Dievs ir radījis tikpat noteikti kā bagāto (Sak. 22:2). Vienlīdzība starp cilvēkiem, balstīta uz faktu, ka Dievs ir radījis visus, padara trūcīgos tādas pašas uzmanības cienīgus kā bagātos cilvēkus. Mums vajadzētu mīlēt savus tuvākos par to, kas viņi ir: pēc Dieva līdzības radītas būtnes.

Vienlaikus padomā, cik daudz laba tev pašam dod palīdzēšana trūcīgajiem. Mūsu daba ir savtīga, mēs sliecamies raudzīties uz sevi vispirms un pāri citiem. Atdodot sevi, mēs mācāmies nomirt sev un labāk atspoguļot Kristus raksturu. Kas var būt vēl vērtīgāks par to?

Kādā ziņā tu vari gūt lielāku personīgo gandarījumu, palīdzot citiem, kas ir trūcumā, nekā rūpējoties tikai par sevi? _____

Audzināšana

Ebreju vārds "audzināšana" radies no vārda, kas nozīmē "izveidot" un "sākt". Visas šīs nozīmes ir ietvertas ebreju uzskatos par audzināšanu: "uzvedot puisēnu uz ceļa" (Sak. 22:6), mēs veidojam, mēs sākam un mēs liekam pamatu nākotnei. Vecāki un audzinātāji tāpēc ir atbildīgi par savu bērnu nākotni un līdz ar to par pasaules nākotni. Tas, ko mēs darām ar saviem bērniem tagad, ietekmēs sabiedrību nākamajās paaudzēs.

Izlasi Sak. 22:6! Kas šeit ir pateikts par to, cik svarīgi ir pareizi audzināt bērnus? _____

Zīmīgi, ka ebreju vārds "audzināt" ir tas pats vārds, kas lietots, runājot par tempļa "iesvētīšanu" (1. Ķēn. 8:63, KJV). Agrīnā audzināšana nozīmē novēlēt Dievam savus bērnus tādā pašā veidā, kā tika iesvētīts templis. Tam ir ietekme uz mūsu glābšanu, pat pāri mūsu pašu dzīvei. "Vecākiem ir uzticēts liels darbs audzināt un apmācīt savus bērnus nākotnei, nemirstīgajai dzīvei." (E. Vaita "Bērna vadonis" 38. lpp.) Tādai audzināšanai ir ietekme uz mūžību. Apustulis Pāvils, šķiet, atsaucas uz Sak. 22:6, kad viņš uzteic Timoteju par to, ka viņš jau no agras bērnības pazīst "Svētos Rakstus. Tie tev dod gudrību, lai nonāktu pie pestīšanas" (2. Tim. 3:15).

Izlasi Sak. 22:8, 15! Kādus principus mēs šeit atrodam? _____

Audzināšanu var salīdzināt ar "sēšanu". Mūsu sabiedrības un bērnu nākotne ir atkarīga no tā, ko mēs esam sējuši. Ja sēkla bija "netaisnība", tad mūsu audzināšana ("rīkste") cietīs neveiksmi, un mēs pļausim postu (8.p.). Ja mūsu sēkla būs aizskārusi bērnu sirdis (15. p.), tad mūsu audzināšanas rīkste aizdzīs muļķību tālu prom no viņiem.

Mēs tik bieži mācām citus (īpaši bērnus) ar savu piemēru. Padomā par savu piemēru: Kādas sekas tu atstāji? Kādās jomās tavš piemērs varētu būt labāks?

PIEKTDIENA, 20. FEBRUĀRIS

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Vecākiem vajadzētu būt patiesuma paraugam, jo tā ir mācība, kas ik dienas jāsēj bērnu sirdīs. Nelokāmam principam vajadzētu pārvaldīt vecākus visās viņu dzīves jomās, sevišķi bērnu audzināšanā un skološanā. [...] Vecāki, nekad nemelojiet, nekad nestāstiet nepatiesību ne ar vārdiem, ne ar rīcību. Ja jūs gribat, lai jūsu bērni būtu patiesi, esiet patiesi paši.” (E. Vaita “Bērna vadonis” 151. lpp.)

“Daudzi tēvi un mātes, šķiet, domā, ka savu pienākumu ir izdarījuši, apgērbjot, pabarojot savus mazos un izglītojot pēc pasaules standartiem. Vecāki ir par daudz aizņēmti savās darīšanās vai izpriecās, lai padarītu bērnu audzināšanu par savas dzīves uzdevumu. Viņi necenšas audzināt savus bērnus tā, lai tie savus talantus izlietotu Pestītāja godam. Sālamans neteica: “Pastāsti savam bērnam viņa ceļu, no tā viņš neatstājas arī tad, kad viņš jau vecs kļuvis.” Viņa vārdi bija: “Māci savam bērnam viņa ceļu, no tā viņš neatstājas arī tad, kad viņš jau vecs kļuvis.” (E. Vaita “Bērna vadonis” 38. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pakavējies vairāk pie Sak. 22:6 izteiktās domas! Kāpēc mums ir jābūt uzmanīgiem tajā, kā mēs to attiecinām? Tas ir, daudzi vecāki ir darījuši lielu darbu, audzinot savus bērnus, tomēr izauguši šie bērni izdara nepareizu izvēli. Kāpēc mēs nedrīkstam aizmirst brīvās gribas un lielās cīņas realitāti, aplūkojot šī panta nozīmi?

2. Aplūko vēlreiz trešdienas pētījumu pēdējo jautājumu. Ko tas stāsta par mums pašiem, ja mēs gūstam tādu gandarījuma izjūtu, palīdzot citiem, īpaši tad, ja neko nesaņemam atpakaļ? Ko šai patiesībai vajadzētu mums liecināt par to, kāpēc tik daudzi cilvēki, kam ir tik daudz pasaules bagātību, tomēr ir nelaimīgi?

3. Lai gan mēs neesam visi vienādi talantu, izglītības, pieredzes ziņā, mēs esam vienlīdzīgi vissvarīgākajā: mums visiem ir nepieciešams krusts glābšanai. Ko tas māca par visu cilvēku vienlīdzību un vērtību? Kā šai patiesībai vajadzētu ietekmēt mūsu izturēšanos pret visiem cilvēkiem?
